

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO**

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

Kohezijska politika 2014–2020

mag. Monika KIRBIŠ ROJS
Državna sekretarka

30. oktober 2012

Kohezijska politika 2014–2020

- 336 milijard evrov – KP ostaja ključna razvojna politika EU
- **2 cilja**
 - Cilj naložbe za rast in delovna mesta v državah članicah in regijah (96,5%):
 - **Strukturni skladi:**
 - manj razvite regije (48%)
 - regije v prehodu (11,6%) s posebnim statusom regij, sedaj pod 75%
 - bolj razvite regije (15,8%) s posebnim statusom regij, sedaj pod 75%
 - **Kohezijski sklad (20,4%)**
 - Cilj evropsko teritorialno sodelovanje (3,5%):
 - **Čezmejno sodelovanje (8,6 mrd. €)**
 - **Transnacionalno (2,4 mrd. €)**
 - **Medregionalno (0,7 mrd. €)**

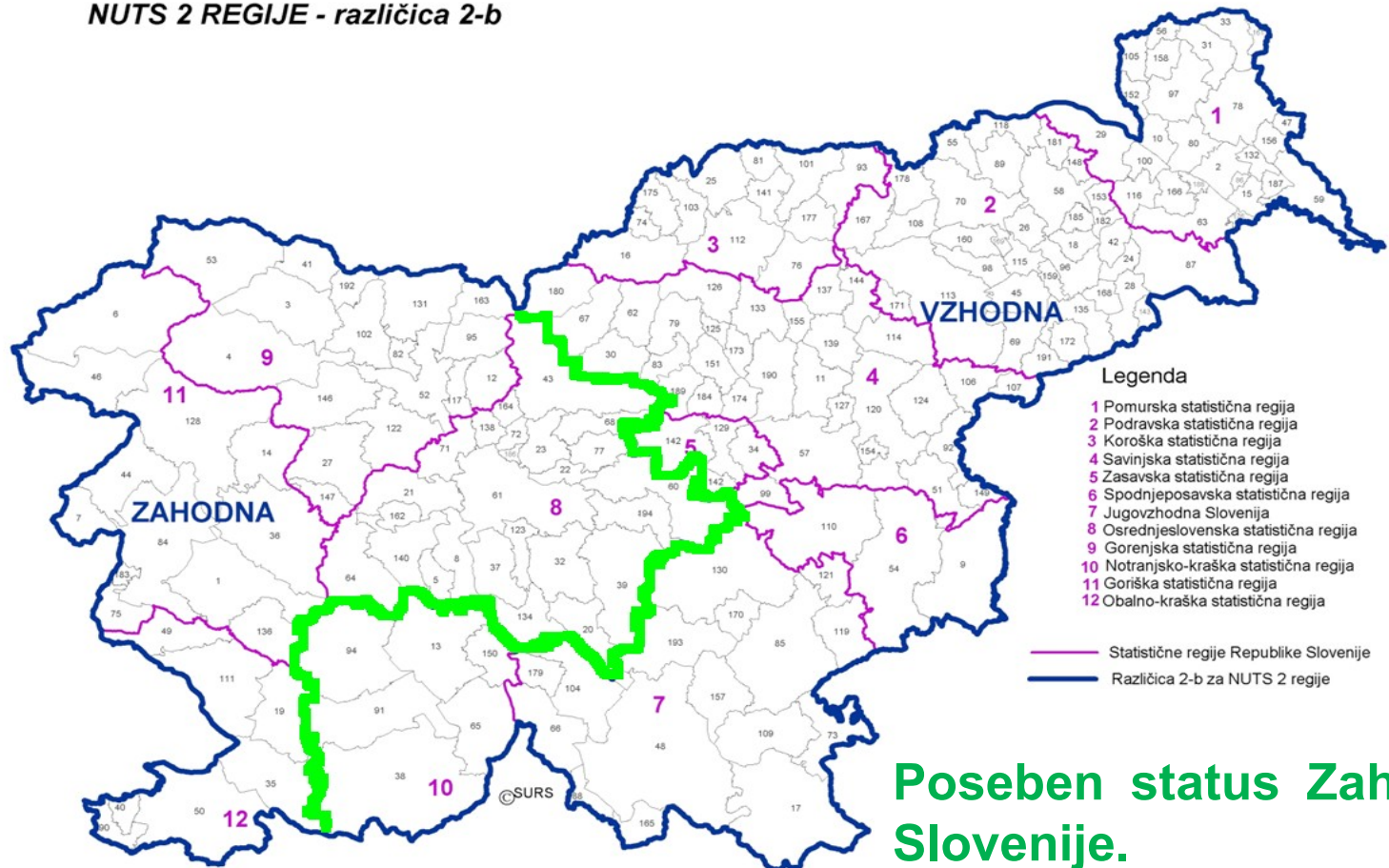
Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

Vzhodna in Zahodna kohezijska regija

Ključna novost za Slovenijo: dve regiji NUTS-2 z različnimi stopnjami razvitosti in potrebami

NUTS 2 REGIJE - različica 2-b

Poseben status Zahodne Slovenije.

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

Novosti glede na obdobje 2007 - 2013

1. Združitev kohezijskega dela s sredstvi za razvoj podeželja, pomorstva in ribištvo
2. Tematsko osredotočenje
3. Usmerjenost na rezultate
4. Pogojevanje
5. Programiranje

Tematsko osredotočanje (1)

- (1) krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij;**
- (2) povečanje dostopnosti do informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti;**
- (3) povečanje konkurenčnosti malih in srednjih podjetij ter kmetijskega sektorja (za EKSRP) ter sektorja ribištva in akvakulture (za ESPR);**
- (4) podpora prehodu na nizkoogljično gospodarstvo v vseh sektorjih;**
- (5) spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj;**
- (6) varstvo okolja in spodbujanje učinkovite rabe virov;**
- (7) spodbujanje trajnostnega prometa in odprava ozkih grl v ključnih omrežnih infrastrukturah;**
- (8) spodbujanje zaposlovanja in mobilnosti delovne sile;**
- (9) spodbujanje socialnega vključevanja in boja proti revščini;**
- (10) vlaganje v spretnosti, izobraževanje ter vseživljenjsko učenje;**
- (11) izboljšanje institucionalnih zmogljivosti in učinkovita javna uprava.**

Tematsko osredotočanje (2)

- **Podrobnejše so tematski cilji razdelani v **Skupnem strateškem okvirju**.**

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/strategic_framework_en.pdf

- **Razlike** v osredotočenju na različne tematske cilje med **Vzhodno in Zahodno kohezijsko regijo** so rezultat razlik v razvitosti regij, potreb in specializacije.
- Izmenjava dobrih praks med regijami EU bo zaradi osredotočenja na **iste cilje na ravni EU** postala še plodnejša.
- Slovenija podpira osredotočenje: “z omejenimi sredstvi na iste izbrane cilje in je proti razprševanju sredstev”, vendar želi **več fleksibilnosti v osredotočenju**, še posebej za Zahodno Slovenijo.

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

Programiranje

PRIPRAVA DRŽAVNIH RAZVOJNIH DOKUMENTOV

➤ STRATEGIJA RAZVOJA SLOVENIJE

Za obdobje 2014–2020 opredeljuje vizijo in cilje razvoja, strateške usmeritve, razvojne politike, prednostna področja razvojnih politik, prioritete ukrepe, investicijska področja ter institucionalne in strukturne spremembe, s katerimi bomo lahko ponovno ustvarili pogoje za rast in zagnali razvoj.

➤ DRŽAVNI RAZVOJNI PROGRAM PRIORITET IN INVESTICIJ

Predstavlja srednjeročno izvedbeno operacionalizacijo Strategije razvoja Slovenije in zajema vse finančne vire.

➤ PARTNERSKI SPORAZUM

Je osrednji dokument za črpanje EU sredstev iz vseh petih evropskih skladov v naslednem večletnem finančnem okviru 2014–2020, sporazum potrди Evropska komisija.

➤ OPERATIVNI PROGRAMI

Za podrobnejšo uporabo skladov Skupnega strateškega okvira.

»Nekatere« razvojne usmeritve v obdobju 2014 – 2020 - povzetek

Slovenija se bo v programskem obdobju 2014-2020 osredotočila zlasti na naslednje tematske prioritete*:

- povečanje konkurenčnosti malih in srednjih podjetij,
- krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij,
- zaposlovanje mladih,

v manjši meri pa tudi na:

- spodbujanje trajnostnega prometa in odpravo ozkih grl v ključnih omrežnih infrastrukturah,
- povečanje dostopnosti do informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti in
- izboljšanje institucionalnih zmogljivosti in učinkovita javna uprava.

Pomembno je, da se regije v programskem obdobju 2014-2020 **razvojno specializirajo** in da se financirajo **regijski projekti** (ne več projekti posameznih občin), ki vključujejo različne akterje (gospodarstvo, lokalne skupnosti, univerze...).

»Nekatere« razvojne usmeritve v obdobju 2014 – 2020 področje **1: znanje, konkurenčnost in trg dela**

a) Podjetništvo in konkurenčnost (vključujoč trajnostno in zeleno rast)

➤ Financiranje in razvoj podjetništva:

- v obliki spodbujanja konkurenčnosti glede na fazo rasti in razvoja podjetja - start up podjetja, MSP
- na **specifičnih in novih področjih** – kreativne in kulturne industrije, nove oblike turizma – povezanost z naravnimi viri, socialno podjetništvo itd.

➤ Financiranje storitev v podporo podjetništvu

- **Združevanje in dopolnjevanje finančnih virov** (vsi skladi, SID banka).
- **Izboljševanje energetske učinkovitosti in spodbujanje rabe obnovljivih virov energije** podjetij
- **Podpora pilotnim projektom** (od zibke do zibke, industrijske simbioze), zelene tehnologije in zeleno javno naročanje.
- **Povezava kmetijstvo – podjetništvo, samooskrba s hrano** ter učinkovita predelovalna dejavnost

»Nekatere« razvojne usmeritve v obdobju 2014 – 2020 področje 1: **znanje, konkurenčnost in trg dela**

b) R&D in inovativnost

- **Financiranje R&D aktivnosti in investicij v podjetjih**, s ciljem spodbujanje **razvoja končnih izdelkov z višjo dodano vrednostjo**. Spodbujanje trženja, oblikovanja blagovnih znamk in nastopa na novih trgih. Poudarek tako na **razvoju kot komercializaciji in internacionalizaciji novih izdelkov**.
- **Spodbujanje in financiranje investicij ter razvoja novih, inovativnih storitev in procesov** – na področju turizma, kulturnih in kreativnih industrij, socialnih storitev, eko-inovacij, snovne in energetske učinkovitosti ter ustvarjanja zelenih delovnih mest.
- Spodbujanje **sodelovanja med podjetji in raziskovalno ter izobraževalno sfero in komercializacija raziskovalnih dosežkov**. Treba je okrepiti povezavo znanosti in podjetij na način, da **pripeljemo raziskovalce iz državnih institutov v realni sektor**.
- **Spodbujanje odprtosti in internacionalizacija raziskovalne sfere** ter vključevanje v mednarodne raziskovalne projekte (v sodelovanju s podjetji) – HORIZONT 2020, COSME 2020.

»Nekatere« razvojne usmeritve v obdobju 2014 – 2020 –

področje 1: znanje, konkurenčnost in trg dela

c) Trg dela – zaposlovanje, usposabljanje in vseživljenjsko učenje

- Ukrepi za lažji prehod mladih na trg dela (več podpore pripravnosti in vajeništvu).
- Ukrepi za spodbujanje ustvarjanja delovnih mest v kombinaciji z **razvojnimi projekti** s posameznih področij (energetska obnova javnih stavb, okolja, socialnih storitev...).
- **Ukrepi za starejše za ohranitev njihove »konkurenčnosti oz. produktivnosti«** (usposabljanje, prilagajanje delovnih mest v podjetjih...).
- Sprememba izobraževalnih programov (formalno, neformalno) – glede na potrebe po novih znanjih (eko, energetska učinkovitost...).

» Nekater« razvojne usmeritve v obdobju 2014 – 2020 področje 2: Infrastruktura

a) Promet

- Nadaljevanje celovitih projektov tretja in četrta razvojna os.
- Izvedba **velikih infrastrukturnih projektov z JZP in NTI** - pri pogoju zagotavljanja blagovnih in drugih prometnih tokov (Luka Koper, logistične kapacitete (npr. Mariborsko letališče), železniške poveze).
- Predpogoj je pripravljenost projektov za financiranje z evropskimi sredstvi.

b) Energetika

- Vlaganje v **energetsko učinkovitost stavb javnega sektorja**, izgradnja naprav za obnovljive vire energije na nepremičninah javnega sektorja in sočasno izgradnja napajalnih postaj za električna vozila.
- Nadaljevanje **sofinanciranja projektov za energetsko učinkovitost in spodbujanje naložb v izkoriščanje obnovljivih virov energije** (s finančnimi instrumenti).

» Nekater« razvojne usmeritve v obdobju 2014 – 2020 področje **2: Infrastruktura**

c) Prostor

- **Prostorsko načrtovanje, ki preprečuje nadaljnjo suburbanizacijo** (dostopnost, mobilnost, energetska oskrba mest in podeželja, izboljšanje sestavin okolja, ohranjanje zelenih površin).
- **Trajnostna gradnja na ravni stavbe in soseske**, trajnostno upravljanje z viri na ravni sosesk, trajnostni materiali, itd. **Uporaba degradiranih območij** tako v urbanih središčih, kot v opuščeni kompleksih. Zaščita kmetijskih zemljišč.
- **Stanovanjska politika naj ne bo le socialna politika**, temveč naj bo osredotočena tudi na mlade, mlade družine in starejše. Prenova stanovanjskega fonda, ki je lahko del t.i. new deal politike za ponovno gospodarsko rast.
- Nadaljevanje **izgradnje manjkajoče okoljske infrastrukture** (oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje odpadnih voda, ravnanje z odpadki, za protipoplavno varnost).

» Nekater« razvojne usmeritve v obdobju 2014 – 2020 področje **2: Infrastruktura**

d) Informacijska družba

- Nadaljnja **gradnja širokopasovnih omrežij** (cilj je 100% pokritje Slovenije).
- Ukrepi za **izboljšanje storitev in vključenost prebivalstva v informacijsko družbo** (digitalna pismenost, storitve za ranljive populacije, izboljšanje storitev javnega sektorja – dokončanje projektov e-uprava, e-pravosodje, e-zdravje, dodaten zagon projektov e-mobilnosti - vključno z inteligentnimi transportnimi sistemi in e-logistiko) in **digitalizacija učnih vsebin**.

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohézijski sklad
Evropski socialni sklad

» Nekater« razvojne usmeritve v obdobju 2014 – 2020 –

področje 3: sociala in zdravje

- Spodbujanje socialnega podjetništva za vse ranljive skupine in na vseh področjih.
- Programi socialne aktivacije za delo sposobnih prejemnikov denarnih socialnih pomoči in razvoj socialnih storitev.

» Nekater« razvojne usmeritve v obdobju 2014 – 2020 področje 4: gospodarjenje z viri

- Ukrepi za učinkovito upravljanje z vodami in njihovo porabo.
- Ukrepi za zmanjševanje onesnaženja zraka zaradi prometa (prenova vozniških parkov... itd.).
- Investicije v ukrepe za preprečevanje nastajanja odpadkov, zapiranje snovnih zank, industrijska simbioza, v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki.
- Trajnostno upravljanje z gozdom kot virom lesa in drugih naravnih dobrin, na način, da bodo Sloveniji priznane tudi pravice do ponorov CO₂.
- V omrežje **Natura 2000** pritegniti zasebni kapital v ukrepe/dejavnosti, ki lahko generirajo dobiček, zelena infrastruktura.
- Ukrepi za prilagajanje na podnebne spremembe in preprečevanje/zmanjševanje tveganj in škode zaradi podnebnih sprememb tako na stvarnem premoženju, kot tudi v kmetijstvu.
- Ukrepi za učinkovitejšo in trajnostno kmetijstvo (npr. povečanje površin, kjer se kmetuje na ekološki način, zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, ohranjanje rodovitnosti in kakovost tal, podpora ohranjanju avtohtonih sort/vrst.)
- Uporaba in proizvodnja (npr. iz odpadkov) obnovljivih virov energije na kmetijah. Spodbujanje pilotnih projektov za izboljšanje uporabe biomase.

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohzijski sklad
Evropski socialni sklad

» Nekaterere« razvojne usmeritve v obdobju 2014 – 2020

področje 5: zagotavljanje osnovnih funkcij države

- ukrepi za učinkovitejše delovanje pravosodnega sistema z vidika kakovosti, obsega in varstva pravic
- e-projekti in odprava administrativnih ovir s ciljem učinkovitejših upravnih in posledično poslovnih procesov

Programiranje

PRIPRAVA REGIONALNIH RAZVOJNIH DOKUMENTOV

Dopolnjene so bile zakonske podlage:

- **SPREMEMBE ZAKLONA O SPODBUJANJU SKLADNEGA REGIONALNEGA RAZVOJA (Ur. l. RS št. 20/11 in 57/12)**
- **SPREJEM UREDBE O REGIONALNIH RAZVOJNIH PROGRAMIH (Ur. l. RS št. 69/12)**

Ključne novosti pri vključevanju regionalne politike v kohezijsko politiko EU:

- **uvredba kohezijskih regij na teritorialni ravni NUTS-2 (Vzhodna Slovenija in Zahodna Slovenija)**
- **Razvojni svet kohezijske regije**

Regionalni razvojni programi

Regionalni razvojni programi bodo vsebinski dokumenti, ki bodo na podlagi ocene stanja v regiji in identificiranih razvojnih potencialov opredelili področja, v katera bomo vlagali v naslednjem programskem obdobju z namenom, da dosežemo specifične cilje, opredeljene na nacionalni ravni. Na ta način bomo torej zagotovili, da bodo regionalni razvojni programi eden od stebrov za doseganje skupnih ciljev.

Poleg specifičnih ciljev, ki bodo določeni na nacionalni ravni in h katerim bodo morale prispevati tudi regije z izvajanjem svojih regionalnih razvojnih programov, pa morajo regije, kjer je to mogoče, opredeliti tudi posebne cilje, ki izhajajo iz njihovih specifičnih (regionalnih razvojnih potencialov) oziroma, ki so predmet t.i. **pametne specializacije regij.**

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO**

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

Kohezijska politika 2014–2020

mag. Monika KIRBIŠ – ROJS
Državna sekretarka

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

<http://www.mgirt.gov.si/>